

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Нікітіної Галини Михайлівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 1 частини першої статті 170 Кодексу адміністративного судочинства України

Київ
11 березня 2026 року
№ 62-2(II)/2026

Справа № 3-23/2026(50/26)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у такому складі:

Лемак Василь Васильович – головуючий, доповідач,
Водянніков Олександр Юрійович,
Городовенко Віктор Валентинович,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Нікітіної Галини Михайлівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 1 частини першої статті 170 Кодексу адміністративного судочинства України.

Заслухавши суддю-доповідача Лемака В.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Нікітіна Г.М. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням визнати таким, що не відповідає частині першій статті 8, частині першій статті 55, частині третій статті 124, частині другій статті 125 Конституції України (є неконституційним), пункт 1 частини першої статті 170 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – Кодекс) „у тому

нормативному значенні, яке дозволяє суду відмовляти у відкритті провадження у справі, що стосується перевірки законності повноважень органу влади, без забезпечення особі альтернативного та ефективного способу доступу до правосуддя“.

Згідно з пунктом 1 частини першої статті 170 Кодексу суддя відмовляє у відкритті провадження в адміністративній справі, якщо:

„1) позов не належить розглядати за правилами адміністративного судочинства“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї документів і матеріалів убачається таке.

Нікітіна Г.М. звернулася до Черкаського окружного адміністративного суду з позовом до Господарського суду Черкаської області, у якому просила: установити в судовому порядку наявність чи відсутності компетенції (повноважень) Господарського суду Черкаської області як суб'єкта владних повноважень; надати їй завірену належним чином копію розпорядчого акта Президента України, яким утворено Господарський суд Черкаської області; роз'яснити, яким законом України визначено порядок утворення Господарського суду Черкаської області.

Черкаський окружний адміністративний суд ухвалою від 26 березня 2025 року, залишеною без змін постановою Шостого апеляційного адміністративного суду від 20 травня 2025 року, відмовив у відкритті провадження у справі.

Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду постановою від 19 грудня 2025 року касаційну скаргу Нікітіної Г.М. залишив без задоволення, а судові рішення судів першої та апеляційної інстанцій – без змін.

2.1. Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що пункт 1 частини першої статті 170 Кодексу „у нормативному значенні, застосованому у справі Скаржника, не відповідає Конституції України та міжнародним

стандартам, оскільки: порушує право на судовий захист (ст. 55, 124 Конституції України); нівелює конституційний зміст доступу до правосуддя; суперечить принципу верховенства права та юридичної визначеності (ст. 8 Конституції України); унеможливорює здійснення правосуддя судом, встановленим законом (ст. 125 Конституції України)“.

Обґрунтовуючи свої твердження щодо неконституційності оспорюваного припису Кодексу, Нікітіна Г.М. посилається на окремі приписи Конституції України, Кодексу, на рішення Конституційного Суду України та Європейського суду з прав людини, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, а також на судові рішення у своїй справі.

3. Розв’язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України; конституційна скарга може бути подана в разі, якщо всі інші національні засоби юридичного захисту вичерпано (стаття 151¹ Конституції України).

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих приписів), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб’єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб’єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є

прийнятною за умов її відповідності вимогам, установленим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

3.1. З аналізу змісту конституційної скарги вбачається, що автор клопотання, твердячи про порушення окремих приписів Конституції України, не навів аргументів на підтвердження того, що внаслідок застосування судами пункту 1 частини першої статті 170 Кодексу завдано шкоди його праву на судовий захист, гарантованому частиною першою статті 55 Основного Закону України.

З огляду на те, що оспорюваний припис Кодексу є лише процесуальною підставою для ухвалення судом рішення, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України констатує, що наведені Нікітіною Г.М. доводи не вказують на те, що між змістом пункту 1 частини першої статті 170 Кодексу, згідно з яким суддя відмовляє у відкритті провадження в адміністративній справі, якщо позов не належить розглядати за правилами адміністративного судочинства, та стверджуванням порушенням її індивідуального людського права на судовий захист (частина перша статті 55 Конституції України) є причиново-наслідковий зв'язок.

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України зазначає, що конституційна скарга за своєю суттю не є скаргою *actio popularis* (в інтересах правопорядку), а наведені Нікітіною Г.М. аргументи виявляють лише її позицію стосовно відповідного законодавчого регулювання, однак не є обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності пункту 1 частини першої статті 170 Кодексу в розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Отже, є підстава для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Нікітіної Галини Михайлівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 1 частини першої статті 170 Кодексу адміністративного судочинства України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**